

стити тернисту дорогу широко, невисипучо працює. Від добір організації від широй і невисипучой праці, від виявлення сили Русинів, від поступування простою дорогою проголошеної програми залежить був і дальший успіх розпознато діла. Але ми забули, що в наших головно руках спочиває доля і будучина руського народу.

В нашій суїтності задержали ся ще рутенскі навички (wir brauchen nichts zu tun, die Regierung wird schon selbst für uns sorgen). Русинь-народовий повинні були станути раз принципально на тій дорозі окремо від москвофільських і радикальних елементів, поступати нею без огляду на прихильність або неприхильність правительства, прихильність або неприхильність Польсків, організувати ся і скопіяти ся поміж собою, почати позитивну працю серед народу на основі проголошених принципів, а від правительства і більшости соймовой вимагати для розвитку Русинів уступок на полі адміністрації, судівництва, шкільництва і т. д.

Так зрозуміли акцію з 1890 р. деякі народовці, хоч на жаль таких було велик обмаль. Так н. пр. ще на зборах «Народной Ради» у Львові в грудні 1892 р., коли то вже почало ся ставати мости до відвороту в сторону кацапского табору, др. К. Левницький вказував на те в своїм рефераті, що ми, не оглядаючися на політику прихильно або неприхильно правительства до Русинів, повинні вести роботу органічну з долини — бо і політичні здобутки не принесуть нам хісна, скоро не зуміємо користуватися політичними правами, що не треба знеохочуватися навіть неудачами, а з вірою в будучину йти сьміло вперед.

Однак сі слова перемогли без успіху. «Народна Рада» не вчинила нічого задля органічної роботи з долини, складаючи лише тут і там віча, на котрих москвофіли й радикали сплукувались похоронити «нову еру»; на ухвазах шумних резолюцій кінчалися значайно вся робота, з котрой народови не тільки не прибуло ніяк крихти полєкції, але збільшено тим чимало баламутство серед руської суїтності*). Провня ся тим сумійпа, що й деякі народовці, зобажані «популярности», пішли на руку москвофільско-радикальним демонстрантам і ливиниши на боці «літературні рижніці і національні поглядє», вкупі з ними наповняли нард знервою, замість вяти ся хоч би до дрібної, але позитивной роботи для єго економічного й культурного подвигненя.

(Дальше буде).

Наша перемиска єпископска столиця.

Навязуючи до вістки поданої в «Ниві» про рекольції для духовенства в Перемішля, позволю собі поділити ся з ширшим загалом моїми мильми вряжнями, які на мене зробило жите церков-

*) До якої безмежности доходило баламутство серед руської суїтності, нехай поспоможуть одна подія з так часів. О. Не бачило ведць склякв 25, червня 1896 р. віче польське в Доловнї. По вслушаню справоздачя, зібрані порозумілись між собою поручили дру Андронку Могильничанку завявати о. по слову: 1) щоби менше вірив соймовій більшости, 2) щоби до клубу руського, який утворив ся, не впрятали пп. Вариньскій і Вахняниня, а бодай не допущено котрого з них на становище голови клубу, 3) щоби не піддержувати вносень п. Вариньского і Вахняниня, навіть, коли би ті вносення видавали ся корисливими! Так то «внушувало» руську суїтність на вічах!

вне концентруюче ся коло єпископской столиці. Свои ти се маленьке діло чую ся тим більше зобязаний, що, коли євнєтскі круги сейчас зазнають кождий найвишній рух свого жита і тим безперечно причиняють ся до єго збільшеня, то про церковне жите, в многих міснях і нагодах плывуче не раз дуже красною струєю, ми духовенство неначе змовиньсь, мочимом. А вороги царства Божього зі єго дуже раді. Нехайже передчасно не тішат ся, бо і ми не будемо нічого мовчати.

Я застав в катедральній нашій церкві — се були буденні дні — дуже красивий порядок в богослужєнях, а іменно, що (крім щоденной утренї, часів, вечірній ітд.) від 6. до 8. год. рано виходить по чераї тихі Служби Божї, а священники сидять по сповідальницях і чекають на слухача сповідий, завдяки чому наш попитний народ учить ся в будний день слухати Служб Б., приступати до Св. Тайн, словом усьвячує ся. Тут наглядно бачить ся, як струя ласк Божих переливається через організм народу, зростає і плыває в нім найвишчі чувства і ідеї, як тотя зьвнтиня серед містowego зіспусту єтає ся правдивою силомакою купелью. І я бачив, як гурток людей прибував до хмидї і падав на коліна за кожкий раз там, де при престолї правила ся Служба Божя. Я бачив також, що на кожкий літургій кількоро людей причащало ся. Сей красний обяв релігійного жита свідчить заром, як видчною є праця священника над нашим народом, коли вона є систематична, постійна і шукаєча єдино Бога, та як наш народ, мов чюла за медом, довіданьсь про духовий пир, сейчас летить в обійми такого священника.

Мушу на тим місци з радостію зазначити, що головними моторами такого потішачого релігійного жита в катедрі сть Впр. оо. крилопани, які крім своєї правдиво великої бюворой праці ще дуже щиро трудять ся в церкві, передоєм в слухачоу сповідий.

Дай Б-же, щоби дух сеї апостольской ревности, який тепер панує в катедральній церкві, обгорнує як найскороє цілу перемську диєцезію.

В церкві при бічних престолї я бачив виставлений образ Найс. Серія Ісуса Христа, отже Серце Спасителя вже має своїх почитателів і в Перемішля. Слава Богу! Говорено мені, що се братство зістало заповраджєне на виразне розпорядженє Прєсєвь. Константина, та шкода, що я не міг довідати ся, як воно розвиває ся.

Зі студи ризи мушу на закінченє сказати словечко про самого нашого князя Церкви. Вже служба в єпископській палаці каже нам своєю грєчностію згодуватися про золоте серце єї пана. «Наш Ексцелленс» — відповідає мені дверник на мій запит, чи нині, не в день андєнції, буди прийнятий на послуханє — не такі, вони приймають всіх, коли хто прийде. Навіть се, що ще нема 10. години, і се нічо не шкодить. «Так, так — додає надходчий воязний — от я вже не ступю від Ексц. свєжко поїдишусанї акти, яких я вчера вечером запис цілу копу.

Так що днє. В тим служачий отварає двері з повідомленєм: Ексц. просьте».

По гонимом, з повною широтію удалени мені послухано я вишшоу понынї глубокого вдоволеня і покрїпленя. Я чую, що я був у правдивого батька, що теперішній наш перемський Ваздана се наш чоловік в найкрасшим значіно єго слова. Я переконав ся, що єпископ знає своє духовенство на скрізь, до найменших подробиць навіть єго принашого жита, а форма єго упрани така, що він більше просить, як розказує, що вольть 99-ем простити вину зовсім, як одного за строго укарати. І сею вітчисною любовю він не лиш приковує до себе серія цілого духовенства, але без порівняння більше поправляє недостатків, як би се можна вчинити урядовими процедурами. Се правдиво руське серце.

Не менше високу муючи цінити єго діяльність. Поминачюю справи чисто церковні, як канонічні візитації, поправне мисий і рекольції, будови церкви, поглубленє праці і душ пастирскє ітд., що за єго єпископа сільно зазначило ся, Прєсєвь. Константин є душею цілого руського руху в Перемішля так, що всі товариства і інституції нашї єтають під єго добродійним впливом і опікою. Ще раз повторяю: се наш чоловік в найкрасшим значіно єго слова.

Деякі горчячіи голови бажали би видити в Прєсєвь. Константинї другого Маннінга, Візмана, Кеттелєра, або кард. Раушєра, котрий очинив Церков з йосифінізму, отворив австр. єпископству назад дорогу до єго центра, став ся творцем (1851 - 55) австр. конкордату etc. — але ті фантасти не застановляють ся над тим, що згадані єпископи були тому дісно такими великими, бо за їх плєчима стовля їх політично могутний народ і духовно найбільшій для Церкви посьвятии оживленє духовенства. Нехай наш народ більше знаважить в житію політичнім держави, на що маймо в Бозї надію, нехай духовенство здобує собі більше впливу на народ і краєві відносини, на котрій то могутности народ могли би ся наші владичї оперти, а тоді не трудно нам буде повелічатися Кеттелєрами і Раушєрами. Кождий єпископ, котрий в осягненю хоч би найчистїйших цілей уже сильнїйших средств, як позвалає емоу політичне становище єго народа і вплив духовенства, закінчить так, як арх. Лєдоховський в Познани, Йосиф Сембратович у Львові, а Гринєвський і Ропп у Вільні. Такої «моральной побіды» ми Прєсєвь. Константинє не жєлаємо, противно жєлаємо єму як найкраснїйшїх успіхїв зі своїх трудів на тій дорозі, яку собі вибрав і нею непохитно йде наперед.

НОВИЦКИ.

— Калєндар. В неділю: русько-кат. Параск; ивонь-кат. Савина. — В поведілюк: русько-кат. Лукіяна; римо-кат. Симеона і Юди. — Ві второк: русько-кат. Лєгвиня оти; ивонь-кат. Нарива.

— Прєсєвь. Єлишоп др. Хомичини вернув до Станиславова з духовних мисий в чортинским денатї, на які вїхав був днє 20. с. м.

Наука, штука, література.

— Вистава праць нашого артиста різьбяря Михайла Паращука, члена літературно-артистичного кружка „Мосода Муза“... Товариство Прзуясілів зшук рієкнуч... Міским музею... Вистава творів п. Паращука має тривати до половини падалиста.

Марко Вовчок і Д. І. Псарев Незабаром як сповідає Р. С., буде надруковано... Псареву дисципліновою сестрою... Українські публичні видавці в Києві... Університетський музей... Урядів парохіальних.

Редация українського тижневика „Слово“ перейшла до рук д-ра С. Петлюги... Українські публичні видавці в Києві... Університетський музей... Урядів парохіальних.

Телеграми

з дня 26. жовтня.

Відень. На вчорашній засіданні палати послив по відчитавно ввенств та інтересляий (о. Ошвенкв) інтервельован в справі поручена... Відень. Пасли др. Дистрянський і др. Колеса конференцвали вчера довгий час з міністром просвіти др. Маркховом в справі руского університету.

Відень. Міністри др. Форшт і Пашак влучили вчера др. Бекова своєю думкою... Рим. Італійський король дав 100.000 лір запомоги для жертв землетрясеня в Калабрії.

Богдан Лепкий.

Прикрий сон.

(Копень).

„Ти нас судав, якби ми думи не мали, по парграфам, не загаляючи в серце, не пригадаючи ся до нашого жатя... При закупів товарів просимо показувати ся на анонсі нашого часописні!

„А коли ми бороли ся о останній кусник хліба, то ти дбав, якби найбільше добра на хабаряти!“

„Коли ми боролиди нашої правди і кричали „воли“, бо нам тісно і душно нашим гурдам, то ти думає, якби властем віддобрити ся, по золотій драбині у гору підзайти, якби жінці, великій нашій пришедобити ся. Ти безосновній, ти поддай чоловіче!“

При тих словах Черевко аж відскочив, якби його шлепо виколодо. Він — поддай! хто то казав? Позаминкайте тих бунтівників до криминалу! Прейдінь, то обіда, напад на его честь.“

Але пригадав собі, що він лежить безсиальний, що на його крик ніхто не прийде і погадав вітхлючі гдубоко: „Ах як тяжко було нас на світї, якби жертви вимагав же був наше знанє!“

Тимчасом товна заворушила ся і розстувилась ся з пошаною. На перед висував ся поживний мішанин з лиця до Черевка подбійний Черевко глянув і пізнав свого батька.

„Тату!“ — крикнув врадуваний, що може хоть батько змилосердити ся над його мукою. Але де там. Старий дивив ся на сина з погордою і говорив в калем: „На те я тебе сишу виховав та вивчан, на те я другї дітскривиди, щоб ти тепер сорому такогодочекати перед людами? Для копїра блускуого, для звиди, що не світїють, ти відірк ся совісти і чести, батька і матери, забув ріаной мови. Для жинки вельможної назі відурдав ся від батьківської хати. Навіть на похорон ріаного батька не приїхав, лиш кілька срібних прирслас. На, возьми їх собі назад. Вони давлять тебе. Не знав ти мене і я тебе знати не хочу. Загниєш, змарїєш, як колода, що вилва з вола серед поля. Дякуй Богу, що дітей не мав, а я вивучи, та з сором твій з тобою зійде до могилы.“

„Сором твій, най зійде з тобою до могилы“ — кричала товна.

„Неятомше, зраднику, душегубе — тьфу!“ Ту паув радникови шось мокрого упало на очи. На його тіло виступив горячий піт, по плечах пішов мороз.

„Йому плонувли в очи... Йому радникови, Никифорови Черевці!.. Ах як тяжко буває на світї, якх жертв вимагав наше знанє!“ Не мїє вилчерзати такого силляного зворушення і став умилувати. Хотів крикнути: воде! — але туман обгорнув його мозок і душу.

Як збудив ся, була сема година рано. Ротворив очи — двері замкнені на ключ. В покою так як було вчера вечер, коли вернувся від гофрата з шрку клас си спати.

„Гі, який дурний сон, як в книжці. Тепер випушту дуже дурні книжки. Таки син попервї бути рішучо заборонен, поліційно заказані. Звідки він приходить до того, щоб їому до хати надавали хліни і плени всілякі дурини... Так, але то вино у гофрата було рішучо за моше. До того жинка... Тяжко буває на світї... Добре, що вона того всього не чула. Сусе Христе! — і Черевкова свічки не очини стали... Яке шасте, що син є вичлючюво діяльною одиницею і що над ним єме ніякої державной контролі. Гу-у-у. Ту нам радник глянув на ліжко жинки. — А може вона також такий сон мала, прощю, то в її сямїй комнаті... Але ні, жинка спалла спокійно і в хвили коли пан радник приглядав ся їй, втворила очи та промовила перше той днина слово: кави!“

Пан радник вискочив з ліжка з грашчю учителя тапїть і задзвонив на служницю, а сам почав абяртати ся, бо о 9. мав страйковий процес.

При закупів товарів просимо показувати ся на анонсі нашого часописні!

НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ
Готел, ресторация і казарна — ріг ул. Сметускою і Воспідова у Львові.
Приїхави дня 25. с. м.: Грив. Павлів з Бережан, Морив і Ольга Вихавкєси з Золочева Терм. Ариавича з Видна, Лен Штепач з Дорбормала, о Фр. Рабїя з Савбора, Грив Кри-сьло з Поневя, Мар. Рапашорт з Дрогобида, Павло Гідаєв з Згодова, Ян Броуа з Коломий, Воло Кужак з Сїя ома, Ром. Понає з Станіславова, о. Он. Гайоский з Львова.

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
Нова сензаційна програма.
від 16. до 31. жовтня 1907.
Щодено о год. 8. вечер представления.
В неділі і світля 2 представления о 4. год. по 1. о 8. год. вечером.
По пятниці High Life представления.
Близи вчаснийе можна набути в контори Пялова при ул. Короля Людвика ч. 5.

Поручає ся дешеве і совісно
Артистично ритвничє заведение
А. ЗІГМАН
— у Львові, ул. Сметуска ч. 14. —
Робїтня металевих і научкових печаток.
Монюграми, герби і всієкі гравури — вїськія ритованї і лїли, прасованї бляхи для сторояній і товариств — Поручає ся яко доставчє ріжних руских товариств і Урядів парохіальних. (22—25)

Америка-Какага
Корабельні бієтї до Нового Йорку, Востону, Фїладельфі, Кебеку, Бутеос Аїреє і т. д.
G. Schyns, концессіонарий кор. бельгійський правителством корабельній экспедіент
Appelmanstrasse Nr. 1. Antwerpen
Глядає ся агентів. (6 6)

Трівний і певний зарібок від 20 до 30 К тижнево
Може мати кожкий, хто буде працювати на опитентованій „домїт“ машинї „Славїя“
Аві вік авї час не можуть бути на вреннекод.
Відальше не має жадного значіння.
Доказде вичуєне заром.
На базисє послїаемо учителькі до дому.
Скінченї праці прїймаємо до дальшої відпродажї.
Перше гальміє відпрямство домашних робіт польчюкованих на довгих машинях до плетєня
Лїбаль і С-ка
Зарєстрованє товариство торговельне
Львів, ул. Козаковича ч. 39—34.
Не купуйте клявстих машин, бо они без наростї!
Жалайте просятї. (26—?)